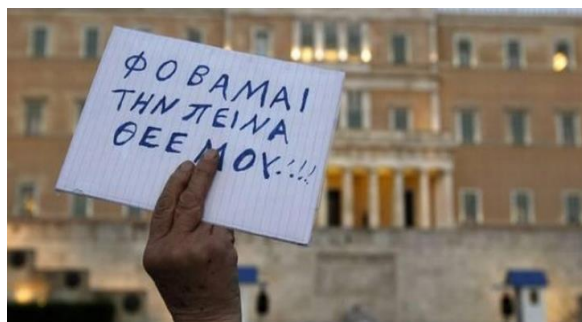

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ	ΑΙΤΙΕΣ	ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
<p>Άτομο</p> <p>Βιοπορισμός Ψυχικά Πνευματικά Οικογενειακά προβλήματα Διαπροσωπικές σχέσεις</p> <p>Κοινωνία</p> <p>Οικονομικά προβλήματα Φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας Μετανάστευση</p>	<p>Τεχνολογική ανάπτυξη</p> <p>Κοινωνικά στερεότυπα για τις χειρωνακτικές και πνευματικές εργασίες</p> <p>Παθογένειες της εκπαίδευσης</p> <p>Απουσία σχεδιασμού της οικονομίας</p> <p>Διεθνής οικονομική ύφεση</p>	<p>Δια βίου κατάρτιση, προσαρμογή στις νέες εξελίξεις</p> <p>Ορθολογιστικά κριτήρια επιλογής επαγγέλματος</p> <p>Σύνδεση εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας</p> <p>Βραχυπρόθεσμος και μακροπρόθεσμος σχεδιασμός της οικονομίας, δημιουργία θέσεων εργασίας</p> <p>Συνεργασία των κρατών και των υπερεθνικών οργανισμών για να ανακτήσουν τα κράτη τον έλεγχο της οικονομίας και την αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών τους πόρων.</p>

Πηγές

<http://latistor.blogspot.com>

tassos-filologos.blogspot.g

Εκπαιδευτήρια Καίσαρη, Γιωτάκου Κωνσταντίνα
'Εκθεση- Έκφραση Β' λυκείου, Σχεδιαγράμματα εκθέσεων, Δήμος Χλωμτσιούδης

<http://www.e-selides.gr/>

ΟΡΙΣΜΟΣ

Είναι η κατάσταση του ατόμου, που παραμένει χωρίς εργασία περισσότερο από ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα, αν και έχει τις απαραίτητες ικανότητες, τη διάθεση και την προθυμία να εργασθεί.

ΜΟΡΦΕΣ

Διακρίνουμε πρώτα δύο βασικά είδη:

α. Κλασική ανεργία

β. Λανθάνουσα ανεργία

- **Υποαπασχόληση:** αναγκαστικά το άτομο εργάζεται λιγότερες ώρες από το βασικό ωράριο.

- **Ετεροαπασχόληση:** το άτομο υποχρεώνεται να εργαστεί σε έναν κλάδο ολότελα διαφορετικό από αυτόν που έχει σπουδάσει ή τον οποίο επιθυμεί.

Στη συνέχεια μπορούμε να διακρίνουμε κι άλλες μορφές ανεργίας, όπως υποστηρίζουν οι οικονομολόγοι:

α. Φυσιολογική ή σταθερή, όταν το ποσοστό των ανέργων είναι περιορισμένο (2-3%).

β. Εποχιακή, όταν επηρεάζεται από τις εποχές του χρόνου (κλιματολογικές συνθήκες), τις κοινωνικές συνθήκες και τις τοπικές συνήθειες των ανθρώπων.

γ. Ανεργία τριβής ή προσαρμογής, όταν υπάρχει περίοδος απραξίας λόγω αλλαγής απασχόλησης ή εξαιτίας καθαρά προσωπικών λόγων.

δ. Τεχνολογική, όταν οι τεχνολογικές εξελίξεις καθιστούν άχρηστες τις παλιές ειδικεύσεις.

ε. Διαρθρωτική, όταν αλλάζει ο τρόπος θεώρησης της οικονομίας από το εκάστοτε πολιτικό καθεστώς ή την εξουσία. Αναδιαρθρώνεται η παραγωγή χωρίς να έχουμε κατάλληλο εργατικό δυναμικό.

στ. Δημογραφική, όταν επηρεάζεται από τη μη φυσιολογική αυξομείωση του πληθυσμού.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Άτομο

✓ χαμηλό βιοτικό επίπεδο, έντονα και πιεστικά οικονομικά προβλήματα

Πνευματικά

✓ Δεν ικανοποιείται η έμφυτη τάση του ατόμου για δημιουργία, ενώ παρεμποδίζεται η ανάπτυξη των πνευματικών του ικανοτήτων και η, εν γένει, ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του

✓ ψυχολογικά και ατομικά προβλήματα

• αισθήματα μειονεξίας, αίσθημα του ανικανοποίητου όταν εξαναγκάζονται να ασκούν επαγγέλματα διαφορετικά απ' αυτά που διάλεξαν οι ίδιοι.

• κατάθλιψη, σύνδρομο κατωτερότητας

• δημιουργείται άγχος, ανασφάλεια, ψυχοπάθειες.

• νιώθουν παραγκωνισμένοι και καταδικασμένοι από την κοινωνία.

• οδηγούνται στην απαισιοδοξία, στο μηδενισμό, στις επαναστατικές κοινωνικές ιδεολογίες.

• νιώθουν ένα πλέγμα ενοχής, γιατί ζουν σε βάρος των οικογενειών τους

• οι μεσήλικες κινδυνεύουν να μην συνταξιοδοτηθούν

✓ ενδοοικογενειακή βία

Κοινωνία

✓ οικονομικά προβλήματα

• μείωση κατανάλωσης => ενίσχυση της υπάρχουσας ανεργίας επαίτια

• Οικονομική επιβάρυνση της πολιτείας από την ανάγκη ενίσχυσης των εργαζομένων.

• Ενισχύεται το φαινόμενο της μετανάστευσης, που αποδυναμώνει τη χώρα από τους νέους, το πιο δημιουργικό ανθρώπινο δυναμικό.

✓ κοινωνικά προβλήματα

• Κοινωνικές ανισότητες

• οι άνεργοι περιθωριοποιούνται (γίνονται ναρκομανείς, εγκληματίες)

• διάρρηξη κοινωνικής συνοχής

• απεργίες, εξεγέρσεις, βία, καταστροφές, βανδαλισμοί

• πολιτική βία

ΑΙΤΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
Τεχνολογία	
<p>√ Η τεχνολογική ανάπτυξη σε πολλούς τομείς της οικονομίας</p>	<p>√ Δια βίου μάθηση, προσαρμογή στα νέα δεδομένα και τις τεχνολογικές εξελίξεις √ Εξειδίκευση</p>
Νέες οικονομικές συνθήκες-ύφεση της οικονομίας	
<p>√ Οικονομική κρίση √ Η διεθνής ύφεση της οικονομίας, ο πληθωρισμός, η απουσία μεγάλων επενδύσεων. √ Η προτίμηση των εισαγόμενων αγαθών πλήττει την κατανάλωση εγχώριων προϊόντων και έτσι αυξάνεται η ανεργία.</p>	
Πολιτεία-σχεδιασμός της οικονομίας	
<ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη σωστού προγραμματισμού για τη λειτουργία επαγγελματιών δημιουργεί τον κορεσμό σε ορισμένα επαγγέλματα, ενώ σε άλλα επαγγέλματα υπάρχει περιορισμένος αριθμός ατόμων που τα εξασκούν. • Η έλλειψη προγραμμάτων για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας • Η εγκατάλειψη της υπαίθρου και συνακόλουθα ο υπερπληθυσμός των αστικών κέντρων, χωρίς προγραμματισμό και δημιουργία προϋποθέσεων εργασιακής απασχόλησης <p>Υπερφορολόγηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> • γραφειοκρατία και ταλαιπωρία για νέες επιχειρήσεις • Το φαινόμενο της πολυθεσίας και της υπερωριακής απασχόλησης 	<p>Το κράτος πρέπει να δημιουργήσει καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το ελληνικό κράτος πρέπει ν' ανοίξει νέους τομείς οικονομικής δράσης. Συγκεκριμένα μπορεί να πετύχει την επιστημονική ιχθυοκαλλιέργεια, την επιστημονικοποίηση της κτηνοτροφίας, τη χρησιμοποίηση των σύγχρονων μηχανών στη γεωργία, την επέκταση της ανθοκομίας, την κατασκευή μεγάλων δημόσιων παραγωγικών έργων. • Το ελληνικό κράτος πρέπει να χρηματοδοτεί εκείνους που θέλουν να μετεγκατασταθούν στην επαρχία, για να ανοίξουν νέες παραγωγικές εργασίες (δηλαδή να δίνει δάνεια με ευνοϊκότερους όρους). <ul style="list-style-type: none"> • ιδιωτικές και κρατικές επενδύσεις, προσέλκυση ξένων κεφαλαίων και ίδρυση βιομηχανιών, εκεί που υπάρχει μεγάλη αύξηση της ανεργίας • πάταξη της γραφειοκρατίας, φιλικό περιβάλλον για τη δημιουργία επιχειρήσεων <ul style="list-style-type: none"> • Απαγόρευση της πολυθεσίας και της εργασίας σε συνταξιούχους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. • Καλύτερη αξιοποίηση των κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή ένωση. • Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) πρέπει να συνεχίσει και να διευρύνει τα προγράμματα του για επιδότηση νέων θέσεων εργασίας.

Η δομή της κοινωνίας και η ελληνική νοοτροπία	
<ul style="list-style-type: none"> √ πολλοί πτυχιούχοι αναζητούν μόνο υψηλόμισθες θέσεις εργασίας. √ δεν αναζητούνται θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, αλλά κυρίως στο δημόσιο (που προσφέρει μονιμότητα και υψηλότερες απολαβές 	<ul style="list-style-type: none"> √ Οι Νεοέλληνες πρέπει ν' αλλάξουν νοοτροπία √ Η στροφή προς τα τεχνικά επαγγέλματα
Εκπαίδευση	
<ul style="list-style-type: none"> √ Γιγαντισμός της ανώτατης εκπαίδευσης- υπερπροσοντούχοι επιστήμονες √ Λειτουργία τμημάτων ΑΕΙ που δεν προσανατολίζονται στις ανάγκες της αγοράς √ Ανεπάρκεια αξιόπιστης επαγγελματικής εκπαίδευσης αντίστοιχης προς τις ανάγκες της αγοράς. √ Ο ΣΕΠ είναι ουσιαστικά ανύπαρκτος. Δε δείχνει τις κλίσεις των μαθητών 	<ul style="list-style-type: none"> √ Η ελληνική πολιτεία πρέπει να βελτιώσει ποιοτικά και ποσοτικά την εκπαίδευση √ Το ελληνικό κράτος οφείλει να δημιουργήσει ίσες ευκαιρίες εξέλιξης σ' όλους τους νέους και ιδιαίτερα στους μη προνομιούχους. √ Ο επαγγελματικός προσανατολισμός θα συμβάλλει στη μείωση της ανεργίας, γιατί την αντιμετωπίζει προληπτικά και χρησιμοποιεί καλύτερα το εργατικό δυναμικό.

Αναλυτική παρουσίαση

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΕ ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

- **Οικονομικές επιπτώσεις-βιοτικό επίπεδο**
 - Η ανεργία επιφέρει την οικονομική εξαθλίωση του ατόμου, καθώς του στερεί τα έσοδα που του είναι απολύτως αναγκαία για την επιβίωσή του και για την κάλυψη των πάγιων οικονομικών του υποχρεώσεων.
 - Ειδικότερα, η ανεργία των νέων ανθρώπων σημαίνει την παρατεταμένη οικονομική τους εξάρτηση από την οικογένειά τους. Αδυνατούν, έτσι, οι νέοι να επιτύχουν την οικονομική αυτονομία που θα τους επιτρέψει να εκπληρώσουν τους στόχους τους και να βιώσουν τη ζωή τους, όπως πραγματικά το επιθυμούν.
- **Διαπροσωπικές σχέσεις**
 - Ο νέος αδυνατεί, λοιπόν, να λάβει μian αυτόνομη θέση στην κοινωνία: αδυνατεί να αξιοποιήσει τις γνώσεις και τις δυνατότητές του, και ως εκ τούτου αδυνατεί να προχωρήσει σε σημαντικά βήματα της ενήλικης ζωής, όπως είναι η δημιουργία της δικής του οικογένειας ή η εκπλήρωση άλλων προσωπικών του φιλοδοξιών, αφού δεν έχει τα απαραίτητα οικονομικά έσοδα.
 - Η ανεργία καθλώνει το άτομο σε μια κατάσταση στασιμότητας, καθώς του είναι αδύνατη οποιαδήποτε πορεία εξέλιξης είτε σε προσωπικό επίπεδο (δημιουργία οικογένειας, επίτευξη συναισθηματικής ευδαιμονίας, πνευματική καλλιέργεια) είτε σε κοινωνικό επίπεδο (αδυναμία ουσιαστικής συμμετοχής στα κοινά, διάθεση κοινωνικής απόσυρσης).
 - Ο άνεργος εξωθείται στην κοινωνική απομόνωση, αφού η απουσία εσόδων δεν του επιτρέπει τη συμμετοχή σε δραστηριότητες που απαιτούν χρηματική δαπάνη. Ενώ, εξίσου αποτρεπτικά για τις κοινωνικές του συναναστροφές λειτουργεί και ο κλονισμός της συναισθηματικής του κατάστασης.

- **Ψυχικές συνέπειες**

- Η μακροχρόνια ανεργία έχει εξαιρετικά επώδυνες συνέπειες στην ψυχολογία του ατόμου, διότι ο άνεργος τείνει να εκλαμβάνει το πρόβλημα αυτό ως προσωπική του αποτυχία. Κλονίζεται, επομένως, η αυτοπεποίθησή του κι έρχεται αντιμέτωπος με έντονα συναισθήματα άγχους, ανασφάλειας και κατάθλιψης. Ας μην λησμονούμε, άλλωστε, πως ένας νέος που βιώνει συνεχή εργασιακή ανασφάλεια, έρχεται αντιμέτωπος με το ενδεχόμενο της ψυχικής εξουθένωσης. Η περιστασιακή επαγγελματική απασχόληση, η παραβίαση των εργασιακών δικαιωμάτων, η προοπτική μιας νέας περιόδου ανεργίας, συνθέτουν ένα πλαίσιο που εκμηδενίζει τις ψυχολογικές αντοχές του νέου ανθρώπου και τον αποτρέπει απ' τη δημιουργική και ουσιαστική ενασχόληση με την επιστήμη του ή τη γενικότερη συμμετοχή σε πνευματικές και καλλιτεχνικές ασχολίες.

- Τα αρνητικά συναισθήματα που βιώνει ο άνεργος μπορούν να τον καταβάλουν ψυχικά, αλλά και να τον ωθήσουν σε αναποτελεσματικές συμπεριφορές στην προσπάθειά του να διαχειριστεί το γεγονός ότι ζει σε μια κοινωνία που του αρνείται τη στοιχειώδη έστω αξιοπρέπεια μιας έντιμης εργασίας.

- **Αντικοινωνική συμπεριφορά**

- Ο άνεργος, άλλωστε, πέρα από το γεγονός ότι αισθάνεται μειονεκτικά, αδυνατεί να εκπληρώσει τις οικονομικές του υποχρεώσεις, γεγονός που μπορεί να τον οδηγήσει είτε σε αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές είτε σε πράξεις βίας προκειμένου να διασφαλίσει τα αναγκαία χρήματα.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

- **Οικονομία-ασφάλιση**

- Η αυξημένη ανεργία καθιστά ανενεργό και αφήνει ανεκμετάλλευτο ένα σημαντικό τμήμα του εργατικού δυναμικού, το οποίο έχει ενδεχομένως υψηλά εργασιακά προσόντα, άρτια κατάρτιση και πολλές δυνατότητες. Το γεγονός αυτό ζημιώνει το κοινωνικό σύνολο, αφού μειώνεται η παραγωγική δύναμη του τόπου.

- Η οικονομική δυσπραγία των ανέργων οδηγεί σε πτώση της κατανάλωσης προϊόντων και ζήτησης υπηρεσιών, με αποτέλεσμα το γενικότερο κλονισμό της αγοράς. Σε περιπτώσεις, μάλιστα, που το ποσοστό των ανέργων είναι εξαιρετικά υψηλό, όπως συμβαίνει την παρούσα περίοδο στην Ελλάδα, η πτώση στην οικονομική απόδοση της αγοράς γίνεται ιδιαίτερα αισθητή και οδηγεί σε περαιτέρω αύξηση της ανεργίας λόγω του κλεισίματος ιδιωτικών επιχειρήσεων και εμπορικών καταστημάτων.

- Η παρατεταμένη ανεργία εξωθεί ένα αξιοσημείωτο ποσοστό των νέων στην επιλογή της μετανάστευσης, με αποτέλεσμα η χώρα να ζημιώνεται απ' την απώλεια εργατικού δυναμικού υψηλής μόρφωσης και κατάρτισης.

- Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας σημαίνουν μεγάλη πτώση στις εισφορές των ασφαλιστικών ταμείων, αλλά κι επιπλέον επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού προκειμένου να υλοποιηθούν προγράμματα πρόσκαιρης επαγγελματικής αποκατάστασης μέρους των ανέργων.

- Η αυξημένη ανεργία ανοίγει το δρόμο για την ανερυθρίαστη οικονομική εκμετάλλευση των νέων, οι οποίοι καλούνται να εργαστούν σε προσωρινές θέσεις με εξαιρετικά χαμηλές απολαβές, χωρίς ασφάλιση και χωρίς να γίνονται εν γένει σεβαστά τα εργασιακά τους δικαιώματα.

- Ο ανταγωνισμός, η διάθεση υπονόμευσης του άλλου, η προσφυγή σε αθέμιτα μέσα (ρουσφέτια, παρανομίες), συνιστούν το κυρίαρχο κλίμα σε μια αγορά εργασίας που δεν επαρκεί για να καλύψει το σύνολο του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού.

- **Κοινωνική συνοχή**

- Τα αρνητικά συναισθήματα που εύλογα προκαλούνται στους άνεργους θέτουν σε κίνδυνο την κοινωνική συνοχή, υπό την έννοια πως πέρα από την πιθανότητα ακραίων συμπεριφορών ή εγκληματικής δράσης, οι άνεργοι αισθάνονται περιθωριοποιημένοι, και άρα μειώνεται το ενδιαφέρον τους για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας.

- **Πνευματική παραγωγή**

- Η κοινωνία βιώνει μια περίοδο πνευματικής, καλλιτεχνικής και επιστημονικής στασιμότητας, καθώς οι νέοι που αποτελούν το πιο δυναμικό της κομμάτι απομένουν αποκομμένοι απ' τον

εργασιακό βίο, και κατ' επέκταση εμποδίζονται απ' το να προσφέρουν το μέγιστο των δυνατοτήτων τους.

- **Πολιτική ζωή**

- Οι κοινωνικές ανισότητες που προκαλούνται απ' την αυξημένη ανεργία επιφέρουν σημαντικό πλήγμα στη δημοκρατία, αφού η απελπισία των ανέργων γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης από κομματικούς σχηματισμούς ακραίου προσανατολισμού.

ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ:

- **Τεχνολογία**

- Η εξέλιξη της τεχνολογίας είχε ως αποτέλεσμα την αυτοματοποιημένη εκτέλεση εργασιών που άλλοτε απασχολούσαν ανθρώπινο δυναμικό. Στη βιομηχανική παραγωγή η χρήση μηχανών έχει υποκαταστήσει πλήθος χειρωνακτών, όπως άλλωστε και η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών έχει καταστήσει περιττούς πολλούς υπαλλήλους της άλλοτε ακμάζουσας γραφειοκρατίας.

- **Εκπαίδευση**

- Ο ελλιπής επαγγελματικός προσανατολισμός των εφήβων έχει ως αποτέλεσμα τη μαζική διεκδίκηση συγκεκριμένων πανεπιστημιακών σχολών, και κατόπιν συγκεκριμένων επαγγελμάτων, τη στιγμή που άλλες επαγγελματικές επιλογές ή επιλογές επαγγελματικής κατάρτισης απομένουν χωρίς ουσιαστική ζήτηση.

- Παρατηρείται η αδυναμία σύνδεσης της αγοράς εργασίας με το χώρο της εκπαίδευσης, με αποτέλεσμα οι απόφοιτοι των Λυκείων, αλλά ακόμη και των Πανεπιστημίων της χώρας, να μην κατέχουν τα επιθυμητά προσόντα και την αναγκαία κατάρτιση για την απρόσκοπτη επαγγελματική τους αποκατάσταση. Ενώ σταθερή είναι η ανισορροπία ανάμεσα στις επιλεγόμενες σπουδές και τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας.

- **Οικονομικοί λόγοι**

- Η βαθιά οικονομική κρίση εξώθησε, όχι μόνο τον ιδιωτικό τομέα, αλλά ακόμη και το δημόσιο, στη μείωση του ανθρώπινου δυναμικού είτε με απολύσεις είτε με πάγωμα των προσλήψεων.

- Η αδράνεια του ιδιωτικού επιχειρηματικού τομέα κι ο περιορισμός των νέων επεκτατικών κινήσεων, λόγω της οικονομικής κρίσης, έχει επιφέρει μια οδυνηρή στασιμότητα στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην απορρόφηση εργαζομένων.

- Καίριο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας παραμένει η απουσία ανταγωνιστικής παραγωγής σε βιομηχανικά προϊόντα, αλλά και προϊόντα τεχνολογικής πρωτοπορίας.

- Πολλές παραγωγικές επιχειρήσεις, άλλωστε, επέλεξαν είτε να μεταφέρουν την έδρα τους σε χώρες όπου το κόστος εργασίας είναι πολύ χαμηλότερο είτε να μειώσουν το απασχολούμενο προσωπικό προκειμένου να αυξήσουν τα καθαρά τους κέρδη.

- Η εγκατάλειψη της υπαίθρου και της κοπιώδους γεωργικής εργασίας προκάλεσε αφενός την αύξηση του αστικού πληθυσμού κι αφετέρου την αποδυνάμωση ενός άλλοτε ανθηρού οικονομικού τομέα.

- Οι κρατικοί προγραμματισμοί για την αντιμετώπιση του φαινομένου είναι συνήθως ευκαιριακοί, χωρίς μακρόχρονη στόχευση και χωρίς ουσιαστικές παρεμβάσεις στην αναδιάρθρωση των δομών της ελληνικής οικονομίας.

- Οι συχνά άσχημες συνθήκες εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, όπου τα εργασιακά δικαιώματα σπανίως γίνονται σεβαστά, εξωθούν πολλούς ανθρώπους στην αναζήτηση της εργασιακής ασφάλειας που παρέχει η απασχόληση στο δημόσιο.

- Η απουσία επαγγελματισμού και εργασιακού ήθους, όπως κι η απουσία ουσιαστικής κατάρτισης και εξειδίκευσης είναι παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν ένα άτομο στη μακρόχρονη ανεργία.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ:

Η πλήρης αντιμετώπιση της ανεργίας είναι σαφώς μια δυσεπίτευκτη επιδίωξη, υπάρχουν ωστόσο σχεδιασμοί και ενέργειες που μπορούν να μειώσουν την έκταση του φαινομένου.

• Εκπαίδευση

- Ένα πρώτο βήμα θα μπορούσε να είναι η ορθότερη συσχέτιση του εκπαιδευτικού συστήματος με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Μέσω του έγκαιρου και αποτελεσματικού επαγγελματικού προσανατολισμού θα μπορούσε να αποφευχθεί ο συνωστισμός των νέων σε σχολές και επαγγελματικές επιλογές που έχουν ήδη πληθώρα αποφοίτων και εργαζομένων.

- Επιθυμητή είναι και η αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης, ώστε οι νέοι να αποκτούν την κατάλληλη εκείνη κατάρτιση που θα τους επιτρέψει την ταχύτερη επαγγελματική αποκατάσταση, και μάλιστα σε επαγγελματικούς χώρους που συνιστούν πιο παραγωγικές επιλογές.

- Συνάμα, θα πρέπει να υπάρχει μέριμνα για τη συνεχή κατάρτιση των ανέργων, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν μια διαφορετική εργασιακή αποκατάσταση χάρη στις νέες τους δεξιότητες και γνώσεις.

• Επανασχεδιασμός της οικονομίας

- Ως μακροπρόθεσμη σκέψη θα πρέπει να τεθεί η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας, ο εκσυγχρονισμός των δομών της ελληνικής παραγωγής και φυσικά η ενίσχυση των επενδύσεων σε νέους ή ήδη υπάρχοντες οικονομικούς κλάδους, προκειμένου να υπάρξει αύξηση των θέσεων εργασίας.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ

Η νεολαία μεγάλο θύμα της ανεργίας
απόσπασμα από κείμενο του Γιάννη Ελαφρού, Καθημερινή 25-03-06

Στην Ελλάδα οι νέοι βρίσκονται σε ιδιαίτερα δύσκολη θέση, αφού αντιμετωπίζουν διπλάσια ποσοστά ανεργίας, σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού. Σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία, ένας στους πέντε νέους που αναζητούν εργασία είναι άνεργος. Σε ακόμη χειρότερη θέση είναι οι γυναίκες. Μία στις τέσσερις, ηλικίας από 15-29 ετών, είναι άνεργη. Ένας στους δύο ανέργους στη χώρα μας είναι νέος. Πάνω από 204.000 άνεργοι νέοι καταγράφηκαν το 2005. Βέβαια, στατιστικά τουλάχιστον, καταγράφεται μείωση, καθώς το 1999 οι άνεργοι νέοι έφταναν σχεδόν τους 300.000.

Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι η ανεργία πλήττει τους νέους όλων των μορφωτικών επιπέδων. Το 2005, 27.000 απόφοιτοι ΑΕΙ και 48.000 απόφοιτοι ΤΕΙ ήταν άνεργοι. Το 1988 οι άνεργοι νέοι ήταν 188.334, αλλά είχαν άλλη μορφωτική σύνθεση. Κυριαρχούσαν οι άνεργοι με εφόδια μόλις δημοτικού (29.529) ή έστω γυμνασίου (25.856), ενώ οι πτυχιούχοι ΑΕΙ (19.187) και ΤΕΙ (16.193) είχαν καλύτερη τύχη. Σήμερα, φαίνεται ότι ούτε οι μεγάλοι κόποι και τα τεράστια έξοδα για εκπαίδευση μπορούν να εξασφαλίσουν δουλειά.

Το χειρότερο όμως είναι ότι οι περισσότερες θέσεις εργασίας που προσφέρονται είναι χαμηλότερης ποιότητας απ' ό,τι παλαιότερα. Καταρχήν, μεγάλο ποσοστό των νέων εργάζονται σε κακοπληρωμένες δουλειές, πολλοί είναι ανασφάλιστοι, άλλοι πληρώνονται «μαύρα». Δεν είναι μόνο ότι βασικά οι νέοι απαρτίζουν τη στρατιά των κακοπληρωμένων δουλειών του ποδαριού (π.χ. διανομείς), αλλά ότι και δίπλα σε θέσεις εργασίας που θεωρούνται αξιοπρεπείς και ασφαλείς, όπως τραπεζοϋπάλληλος, μηχανικός, εργαζόμενος σε ΔΕΚΟ, πληθαίνουν οι μορφές επισφαλούς εργασίας, είτε μέσω γραφείων επινοικίασης εργαζομένων, είτε μέσω εργολάβων, είτε μέσω πληρωμής με το μπλοκάκι. Οι νέοι, που κατά κύριο λόγο απασχολούνται με αυτό τον τρόπο, δεν έχουν βασικά δικαιώματα των προηγούμενων γενιών. Οι σταθερές θέσεις εργασίας, οι συμβάσεις αορίστου χρόνου λιγοστεύουν διαρκώς, ενώ αυξάνονται οι προσλήψεις ορισμένου χρόνου, οι συμβασιούχοι, οι προσωρινοί. Ασφαλιστικά δικαιώματα, αξιοπρεπείς μισθοί, προστασία απέναντι στην αυθαίρετη απόλυση, όλα αυτά μοιάζουν παρωχημένα.

Αξιοσημείωτο είναι και το ποσοστό μερικής απασχόλησης των νέων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ, 63.500 νέοι ηλικίας 15-29 ετών έχουν μερική απασχόληση. Στις ηλικίες 20-24 ετών η μερική απασχόληση ξεπερνάει το 9%. Πάνω από 37.000 (η

ΑΝΕΡΓΙΑ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

πλειοψηφία των μερικώς απασχολούμενων) δηλώνει καθαρά ότι ήθελε πλήρη απασχόληση αλλά δεν βρήκε. Δεν σημαίνει όμως ότι και οι υπόλοιποι δεν θα προτιμούσαν πλήρη απασχόληση, κάτω από άλλες συνθήκες.

Δεν φαίνεται να βοηθούν τους νέους το καθεστώς μαθητείας και πρακτικής άσκησης. Σε πολλές περιπτώσεις, όπως μας λέει ο κ. Γιάννης Κουζής, επίκουρος καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και συνεργάτης του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ «καταγράφονται αυθαιρεσίες στη μαθητεία». Πολλοί νέοι γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης χωρίς προοπτική. Το ίδιο συμβαίνει και με τα προγράμματα για ανέργους, όπως τα Stage. Συχνά προσφέρουν απλά φθηνή εργατική δύναμη σε εργοδότες, χωρίς ο νέος να λαμβάνει κάποια ουσιαστική εκπαίδευση και να βρίσκει ένα δρόμο προς τη σταθερή εργασία. Επιπλέον, «οι νέοι εργαζόμενοι βρίσκονται πιο συχνά αντιμέτωποι με παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας», σύμφωνα με τον κ. Κουζή.

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να γράψετε περίληψη του κειμένου σε εκατό (100) περίπου λέξεις. (20 μονάδες)

B.

α. Γιατί στο κείμενο χρησιμοποιούνται πολλά στατιστικά στοιχεία; (5 μονάδες)

β. Γιατί στην τελευταία παράγραφο γίνεται αναφορά στην άποψη πανεπιστημιακού καθηγητή;

Ποια άλλη αναφορά, μέσα στο κείμενο, λειτουργεί με παρόμοιο τρόπο; (10 μονάδες)

Γ.

α.. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η τρίτη παράγραφος (Το χειρότερο όμως αυτά μοιάζουν παρωχημένα.) του κειμένου; Δικαιολογήστε την απάντησή σας. (5 μονάδες)

β. Παρατηρήστε τις υπογραμμισμένες διαρθρωτικές λέξεις/ φράσεις του κειμένου (όμως, Καταρχήν, είτε, ενώ, Σε πολλές περιπτώσεις, Επιπλέον). Ποιος είναι ο ρόλος τους; (5 μονάδες)

γ. Από το δεύτερο συνθετικό των παρακάτω λέξεων του κειμένου να φτιάξετε μία λέξη για κάθε περίπτωση (απλή ή σύνθετη) και να τη χρησιμοποιήσετε σε μια σύντομη φράση, ώστε να φαίνεται η σημασία της: πτυχιούχοι, εργολάβων, πλειοψηφία, συνθήκες, εργοδότες. (5 μονάδες)

ΘΕΜΑ 3ο

Τα ποσοστά ανεργίας συνεχώς αυξάνονται δημιουργώντας τεράστια κοινωνικά προβλήματα. Γράψετε ένα κείμενο στη σχολική σας εφημερίδα με τις αιτίες του φαινομένου, ενώ παράλληλα προτείνετε και τρόπους αντιμετώπισης. (550-600 λέξεις)
(50 μονάδες)